

NYT OM ARBEJDSRET

Fratrædelses-
godtgørelser
under pres

METTE KLINGSTEN

ADVOKAT

Højesteret har stillet spørgsmål til EU-Domstolen om funktionærlovens forenelighed med EU-retten, og beskæftigelsesministeriet vil fremsætte et lovforslag, der skal forenkle funktionærlovens bestemmelse om fratrædelsesgodtgørelse.

En opsagt funktionær, der har været ansat i en virksomhed i henholdsvis 12, 15 eller 18 år, har efter funktionærlovens § 2 a ret til en fratrædelsesgodtgørelse på henholdsvis en, to eller tre måneders løn. Dette gælder dog ikke, hvis funktionæren har ret til arbejdsmarkedspension ved sin fratræden, og praksis fra domstolene har været ret fast på dette punkt i mange år.

I 2010 traf EU-Domstolen afgørelse i den såkaldte »Ole Andersen-sag« og fastslog, at det var forskelsbehandling på grund af alder, hvis en medarbejder mistede retten til fratrædelsesgodtgørelse, alene fordi vedkommende var berettiget til en arbejdsmarkedspension, selv om medarbejderen blev på arbejdsmarkedet.

Højesteret har i en afgørelse fra januar 2014 fastslået, at Ole Andersen-dommen betyder, at beskæftigelsesdirektivet (der forbyder aldersdiskrimination) er til hinder for en regel, der indebærer, at en arbejdstager ikke er berettiget til fratrædelsesgodtgørelse, selv om vedkommende har til hensigt midlertidigt at give afkald på alderspension for at forfølge sin erhvervs-mæssige karriere. Offentlige arbejdsgivere er forpligtet til at betale fratrædelsesgodtgørelse i en sådan situation, selv om funktionærloven ikke er blevet ændret.

Højesteret har netop i en anden sag, der vedrørte en privat arbejdsgiver, stillet to præjudicielle spørgsmål om forståelsen af reglerne om aldersdiskrimination i forhold til private arbejdsgivere og reglen i funktionærlovens § 2 a. Det forventes, at sagen ved EU-Domstolen er afgjort om halvandet års tid.

Resultatet af EU-Domstolens afgørelse kan imidlertid ende med at blive af begrænset interesse, fordi beskæftigelsesministeriet netop har fremsat lovforslag til ændring af funktionærloven, som skal forenkle funktionærlovens bestemmelse om fratrædelsesgodtgørelse.

Lovforslaget giver funktionærer ubetinget ret til fratrædelsesgodtgørelse uanset, om vedkommende har ret til arbejdsmarkedspension, går på folkepension eller fortsætter på arbejdsmarkedet.

Samtidig vil forslaget indebære, at størrelsen af fratrædelsesgodtgørelsen ændres, således at en funktionær, der har 12-17 års anciennitet, fremadrettet vil være berettiget til en godtgørelse svarende til én måneders løn, mens funktionærer, der har været ansat i 17 år eller derover, vil have ret til en godtgørelse svarende til tre måneders løn. Godtgørelsen bliver derfor en tak for lang og tro tjeneste ved opsigelse i stedet for en godtgørelse, der skal mildne overgangen til anden ansættelse.

Lovforslaget blev fremsat 26. november 2014 og skal behandles i løbet af december 2014.

Hvis forslaget vedtages, vil lovændringen træde i kraft 1. februar 2015.

Mette Klingsten er partner i Bech-Bruun og leder af advokatfirmaets faggruppe for Arbejds- og ansættelsesret. Hun skriver om relevante juridiske emner hver anden søndag. Læs mere på bechbruun.com.

PERSONLIGLEDELSE

Navn: Stephen Bruyant-Langer
Beskæftigelse: Executive coach og foredragsholder. Stifter af The Personal Business Plan. Headhunter siden 1996, senest hos Korn Ferry. Ekstern lektor siden 1996 (CBS). **Seneste bog:** »The Personal Business Plan – A Blueprint for Running Your Life«. **Web:** thepersonalbusinessplan.com

Navn: Charlotte Mandrup
Beskæftigelse: Ledelsesrådgivning og executive coaching. Stifter af Mandrup & Co og Dial-a-Coach.
Seneste bog: »7 mindfulness principper for ledere«. **Web:** charlottemandrup.com

Navn: Alfred Josefsen
Beskæftigelse: Ledelsesrådgivning og bestyrelsesarbejde, Alfred AS. Adjungeret professor, CBS.
Seneste bog: »Min Passion for Ledelse«. **Web:** alfred.as

Navn: Merete Wedell-Wedellsborg
Beskæftigelse: Erhvervspsykolog, ejer af Erhvervspsykologisk Praksis, der beskæftiger sig med lederudvikling og coaching af ledere og talenter.
Seneste bog: »Battle Mind: At præstere under pres«. **Web:** meretewedell.dk

PANELET

Følg din livsambition

Eksistensberettigelse. Find det styrende princip, som giver dig kontrol over dit liv.

AF STEPHEN BRUYANT-LANGER

Din livsambition er summen af det, der giver dig mening – din eksistensberettigelse. Hvad ønsker du at være anerkendt for? Hvad giver dig energi? Din udfordring er at lære at leve af det, som du holder af – det, der giver dig dyb tilfredsstillelse. Når du opnår denne følelse, er du både kursstabil og modstandsdygtig. Det skal være sjovt og svært. Jeg tænker på skønne oplevelser som »oplevelser« – aktiviteter og situationer, hvor du føler dig på toppen.

Din livsambition er et øjebliksbillede. Det er et udtryk for en både-og-tankegang, som bevæger dig i den retning, som giver størst mening for dig. Der er tale om en indre logik – et styrende princip – som tillader dig at træde i karakter og realisere din indre storhed. I mit arbejde med »The Personal Business Plan« har jeg gennem samtaler med tusindvis af mennesker stiftet bekendtskab med deres livsambitioner, for eksempel:

- Bygge min egen virksomhed
- Eje mit eget hus
- Fra CFO til CEO
- Skabe et lykkeligt ægteskab
- Lave en turnaround og skabe økonomisk overskud
- Leve uafhængigt af andres forventninger
- Udvikle mine medarbejdere til succes
- Bevæge mig fra offer til kriger
- Leve et værdibaseret liv med høj integritet
- Udvikle mig fra pleaser til rollemodel

Når du kender målet, så er du målet. Og en ekspeditions første regel er: »Tab ikke målet af syne«. Verdens førende restaurant, Noma, er drevet af livsambition. Virksomhedens kultur er baseret på 1) Perfektion, 2) Inspiration og 3) Vedholdenhed. Virksomhedens medarbejdere opfatter hvert måltid som en semifinal. Holdningen er, at de kan altid blive bedre – og derfor bliver de det!

I de fleste sammenhænge vil jeg anbefale intention, ikke perfektion, når du arbejder med din livsambition. Tanken om perfektion i form af et endeligt mål virker lammende på de fleste af os: Vi bliver ydmyge og usikre. Intention, derimod, giver os retning og sætter os i

stand til at handle formålstjenligt. Og husk, at intention i sig selv er ikke nok: Dine omgivelser er ikke tankeløse; de skal se resultaterne og opleve værdien af dine handlinger. Måske kan du hente trøst i tanken om, at kvantitet avler kvalitet. Der må nødvendigvis nogle skæverter og nogle versioneringer til, før den sidder lige i skabet. Det gælder også din livsambition!

Din eksistentielle udfordring består i at operationalisere og implementere livsambitionen. Og netop her spiller firkløvermodellen ind: Hvad er omdrejningspunktet i dit liv? Hvordan genopfinder du dig selv? Hvordan forbliver du læringsparat? Og hvordan finder du det til at forpligte dig?

Når du har defineret din livsambition, vil du have en følelse af, at det er det, du hele livet har trænet med henblik på: »Det er det, jeg vil, og derfor trives jeg.«

Når du oplever denne følelse af gennembrud, vil du have meget lettere ved at fokusere. Fokus har to funktioner – både en laserfunktion og en filterfunktion – og begge giver energi. Laserfunktionen søger det centrale, og filterfunktionen sorterer resten fra. Som et varmesøgende missil skal du gå efter din livsambition. I de fleste sammenhænge kan du fastholde kursen i dit liv ved at sætte det lange lys på og acceptere, at du ikke kan gøre alting samtidigt.

Det drejer sig om at se dine udfordringer i et livsperspektiv; det vil sige satisfiere på kort sigt og optimere på langt sigt.

For eksempel har du som nyuddannet fuld fart frem på karrieren. Så kommer der måske børn til, hvilket betyder, at privaten vejer tungest. Dernæst kommer der en periode, hvor både karriere og privatliv prioriteres. Når børnene så bliver store, får du igen fokus på karrieren. Og til slut i livet har du igen mere fokus på familie.

Det forlyder, at Michelangelo har sagt: »Der er en statue inden i enhver marmorblok. Det er bare ikke så let at få den ud uden at beskadige den.« Tilsvarende mener jeg, at der bag enhver frustration (og bag enhver succes) gemmer sig en livsambition. Find din livsambition og følg den!